

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 932/2023
05.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Делић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Основни суд у Сомбору, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Суботици, ради накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4103/22 од 10.10.2022. године, у седници одржаној 05.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4103/22 од 10.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 548/21 од 24.05.2022. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01. маја 2018. године до 31. маја 2021. године исплати износ од укупно 210.513,20 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног новчаног износа до исплате, све ближе наведено у том ставу. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за период од 01. маја 2018. године до 31. маја 2021. године исплати износ од укупно 110.588,93 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног новчаног износа до исплате, све ближе наведено у том ставу. Ставом четвртим изреке, одбијен је део тужбеног захтева преко досуђене законске затезне камате на појединачне месечне износе у ставу другом и трећем изреке пресуде, а до тражене законске затезне камате на одређене месечне износе на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од 01. маја 2018. године до 31. маја 2021. године. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиљи надокнади трошкове парничног поступка у износу од 69.461,31 динар, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4103/22 од 10.10.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Сомбору П1 548/21 од 24.05.2022. године у усвајућем делу одлуке о тужбеном захтеву тако што је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавеже тужена да јој исплати на име

накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.05.2018. године до 31.05.2021. године износ од укупно 210.513,20 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, све ближе наведено у том ставу и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за период од 01.05.2018. године до 31.05.2021. године износ од укупно 110.588,93 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, све ближе наведено у том ставу, као и у делу одлуке о накнади трошкова поступка, тако што је одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 69.461,31 динар са припадајућом законском затезном каматом и обавезана је тужена да тужилеј накнади трошкове поступка у износу од 9.000,00 динара. Ставом другим изреке, обавезана је тужилеја да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилеја је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, у смислу члана 403. став 2. тачка 2. и 3. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. у вези члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и оценио да је ревизија тужилеје није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју овај пази по службеној дужности, а у ревизији тужилеје се не указује на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тач. 2. и 3. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилеја је у радном односу код у Основном суду у Сомбору, на радном месту ... . Као намештенику VI врсте, плата тужилеје се обрачунава применом коефицијента VI платне групе од 1,00. У утуженом периоду од маја 2018. године до маја 2021. године тужилеја је остваривала плату у нижем износу од минималне нето зараде због чега је тужена сваког месеца тужилеји утврђивала додатак на плату, евидентиран у обрачунским листима као разлика до минималне зараде. У обрачунским листама зарада за тужилеју не постоје посебне ставке на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у спорном периоду. Висина потраживања тужилеје на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора за утужени период утврђена је вештачењем од стране судског вештака економско – финансијске струке према параметрима из Колективног уговора о изменама и допунама Општег колективног уговора („Службени гласник РС“, бр. 31/2001).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио захтев тужилеје. Ценећи одредбе Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), Општег колективног уговора („Службени гласник РС“, бр. 22/97 са изменама) и Закона о платама државних службеника и немештеника („Службени гласник РС“, бр. 62/06... 95/18) закључио је да тужилеји накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора нису исплаћени, а у околностима када наведена права запослених нису била регулисана посебним прописима (Посебан колективни уговор за државне органе – „Службени гласник РС“, бр. 95/08), примењују се општи прописи о раду и то члан 118. тач. 5. и 6. Закона о раду.

Другостепени суд је, усвајањем жалбе тужене, преиначио првостепену пресуду тако што је тужбене захтеве тужиле одбио применом члана 4. став 3. Закона о државним службеницима, члана 39. Закона о платама државних службеника и намештеника, Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/15... 20/18) и члана 48. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 38/19 и 55/20). Из наведених прописа закључио је да службеници и намештеници могу имати право на посебну исплату утужених трошкова само ако је то предвиђено Посебним колективним уговором или другим подзаконским актом, а у конкретном случају важећим Посебним колективним уговором за државне органе, нити Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника није предвиђено право на одвојену исплату запосленима у државним органима на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

По оцени Врховног касационог суда, ревизија тужиле није основана, јер је другостепени суд правилно применио материјално право када је преиначи првостепену пресуду и одбио као неоснован њен захтев.

Чланом 118. став 1. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин, а тачком 6. истог става и за регрес за коришћење годишњег одмора.

Чланом 39. Закона о платама државних службеника и намештеника прописано је да се посебним колективним уговором за државне органе могу утврдити и друга примања државних службеника, према општим прописима о раду.

Чланом 29. став 2. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/05... 34/18), прописано је да се основна плата запослених одређује множењем коефицијента са основицом за обрачун и исплату плате.

Чланом 48. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 38/19 и 55/20), прописано је запослени може да оствари право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора од 2020. године, ако се за такву врсту накнаде трошкова стекну услови у буџету Републике Србије, док је ставом 2. овог члана прописано да висину накнада и трошкова из става 1. утврђује Влада.

Стога, супротно наводима ревизије, правилан је закључак првостепеног суда да се државни службеници и намештеници налазе у посебном режиму радних односа те да се на њих примењују посебни прописи у остваривању њихових права, обавеза и одговорности из радног односа, те да се сходно томе приликом одлучивања о праву на накнаду за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора не може применити Закон о раду, односно прописи који се односе на општи режим радних односа, јер је питање зараде регулисано одредбама Посебног колективног уговора за државне органе. Стога је правилно примењено материјално право.

Неосновано се ревизијом указује да тужиљи предметни трошкови нису исплаћени, те да тужена у вези са тим није доказала да су у коефицијенту минималне зараде тужиље садржани и обрачунати и сходно томе исплаћени предметни трошкови. Ово с обзиром да је посебним законом одређена висина коефицијента сваког запосленог државног службеника и намештеника, те да је исти одређен у складу са платним групама и платним разредима, а у самом коефицијенту су садржане накнаде тих трошкова и да не постоји законска регулатива којом би била предвиђена њихова одвојена исплата.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1, 154. и 165. став 2. Закона парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**